

A black and white photograph of a man with a beard looking through vertical bars. The man's face is partially obscured by the bars, and he has a slight smile. The text "jo," is overlaid in red on the right side of the image.

jo,

foto Ferran Freixa

la donya

dedicatòria

al Pauet Riba Pastor, Gran Riba Pau o Gripau i a la Mercè Pastor, la Donya (1950-1995), que va ser i continua sent la terra mare del Gripau

al Mario Pacheco (1950-2010), que va ser el productor del disc... en la que crec que fou la seva primera experiència en producció abans d'emprendre la felicitat aventura de *Nuevos Medios*

al Joaquim Jordà (1935-2006), a qui considero el meu segon pare, que m'assessorà en diversos aspectes, intervingué en el procés de producció del disc i m'ajudà a resoldre més d'un problema

al Pau Maragall o Malvido (1948-1994), padrí del Gripau, a qui tan ell com nosaltres anomenàvem Pau Pirata, que passà varies temporades a Can Pep Carlos compartint el nostre esperit visionari

al Damià Escuder (1934-2011), que va ser el guru improvisat que m'introduí als intricats laberints de l'espai interior, em guià pels camins de la mística i l'esoterisme i s'apropà a la mola a fer "trips de màscares" amb mi

a la Marisa Drago, llevadora en cap, a qui vaig conèixer dècades més tard i amb qui comparteixo la dèria de reconduir el miracle de la gestació i el part cap a terrenys més naturals i propis i també més plaents i alliberadors

Pau Riba *guitarra, ocarina, guimbarda, ukelele*
Toti Soler *guitarra, violoncel, kalimba*
Martí Soler *guitarra, guitarra afgana, kalimba*
Mario Pacheco *bongos, maraques*
Xavier Riba *violí*

enregistrat en directe i a l'aire lliure a can Pep Carlos,
La Mola de Formentera, l'octubre de 1971

tècnic de gravació Carles Nogueres
assistent de producció Mario Pacheco
dibuix i disseny de la portada Pau Riba

Ferran Freixa i Pau Riba

i el gripau

foto Mario Pacheco

foto Mercè Pastor

foto Manel Joseph

el dia 3 de novembre de 2010 rebo una carta d'un tal pedro martín matilla, a qui no conec, amb la següent proposta:

Benvolgut Sr. Riba,

Vull fer 3 articles per al suplement de cultura del Diari d'Eivissa. El primer sobre vostè (*Jo, la donya i el gripau*), el segon sobre King Crimson (*Islands*) i el tercer, per tancar el cicle, sobre Pink Floyd (*More*). El títol genèric provisional és: «Tres fites de la música rock a Formentera».

A tal fi, m'agradaria ampliar la informació de què dispo. En concret es centraria en la seva estada a Formentera i en l'enregistrament del *Jo, la donya i el gripau* el 1971. Vaig trobar un vídeo amb fotos de Manel Joseph i cada vegada que el veig no deixo d'emocionar-me. Vaig arribar molt després del 71 a Formentera, el Gabrielelet encara vivia i tenia una personalitat més gran que la vida, el veig en una de les fotos del vídeo amb

vostè i un cap de porc i em sembla una cosa molt divertida, genial, extraordinària. Gràcies per la gran música i la poesia que ens ha regalat al llarg d'aquests anys. Si li sembla bé recordar el període creatiu i vital del que representava l'illa li estaria agraït.

Algunes respostes concises a diverses de les meves preguntes ja les he trobat a la seva documentada i informativa web, i també he llegit els articles de Casasses, Valiño i Bravo, però agrairia una mirada seva al «retrovisor» personal, i si és possible espiritual, doncs potser cal dir-ne així, del viatge iniciat per vostè cap a l'illa, no ho sé.

Salutacions

Pedro

contesto que d'acord i m'envià unes preguntes amb aquesta nota:

L'entrevista serà via *e-mail*, i si, quan vegi que li va bé, sense pressa, va posant les respostes en els espais que vaig deixant en blanc, l'hi agrairia. Un cop tingui finalitzat l'article l'hi enviaré per polir qualsevol error o qualsevol altra qüestió que faci falta rectificar. Com podrà veure, m'ha estat impossible limitar-me a quatre preguntes, i encara n'he eliminat algunes per no donar-li molta feina. No és possible limitar-se a tres preguntes quan es té a l'altre costat del fil una de les fites que ha transformat no només el rock contemporani sinó que ha obert camins per on ara resulta més fàcil transitar.

ell, aprofitant la informació, va fer el seu article d'un parell de pàgines. però ja que ho tinc escrit i crec que il·lustra prou bé les circumstàncies extraordinàries que envoltaren el disc, aquí va l'entrevista sencera

foto Manel Joseph

Quin va ser el seu primer viatge a Formentera, i per què el va fer.

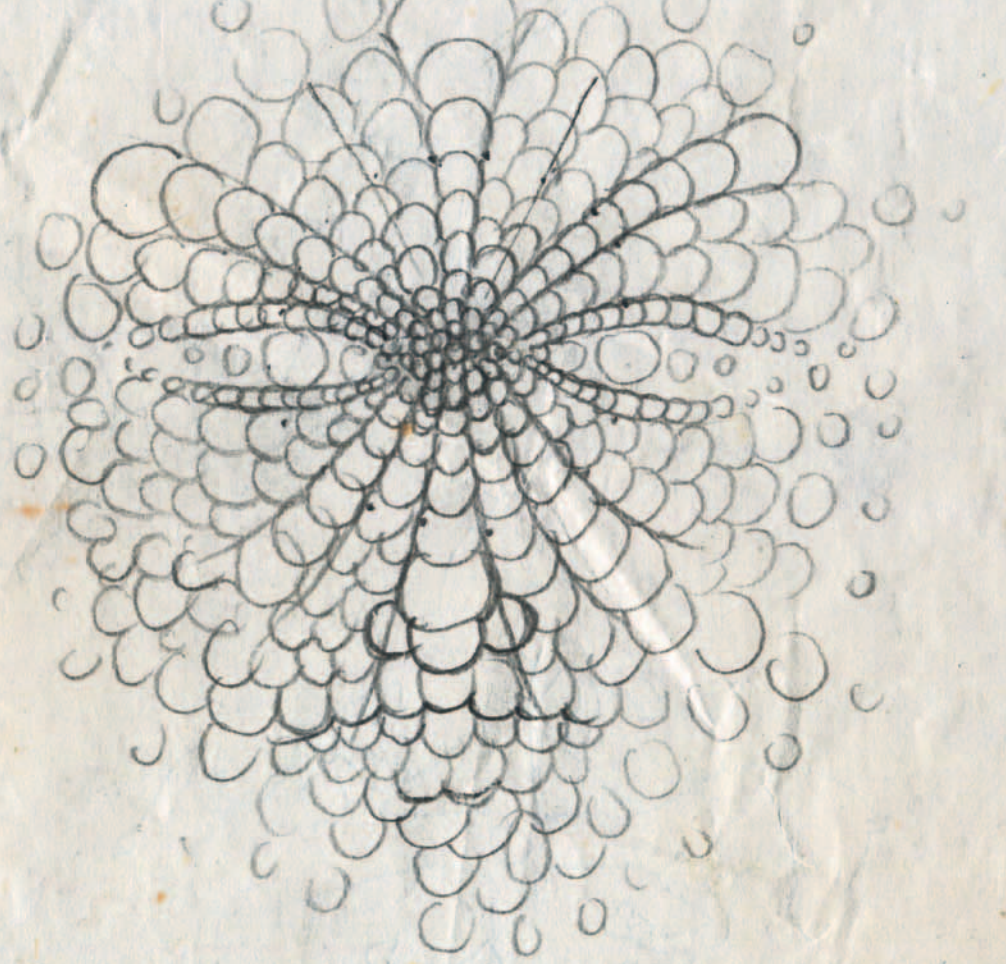
el meu primer viatge a formentera va ser durant l'estiu del 69, poc després d'acabar la gravació del *dioptria I*, que va sortir per nadal. el motiu, aconseguit, va ser tastar l'LSD: hi havia tant de «soroll» als mitjans, tantes notícies i articles al respecte, tanta xerrameca buida —gairebé sempre pejorativa, desinformadora, exagerada, alarmista— intentant denigrar el fenomen (fenomen doble, per més inri, ja que si per una banda hi havia la divulgació massiva d'un nou i potentíssim enteogen sintètic entre la joventut —l'LSD 25—, per l'altra hi havia l'eclosió a nivell mundial d'un moviment de rebel·lia protagonitzat per aquesta mateixa joventut —el moviment hippie—, que tenia per centre una utopia visionària a la qual ens adherírem tots espontàniament), era tanta la confusió imperant, que estava clar que l'única forma sensata d'assabentar-nos de què anava la cosa era l'experiència directa. i com que ja ens havien parlat de les colònies hippies i de les festes de la lluna plena que se celebraven a l'illa... festes d'iniciació a l'àcid que d'alguna manera constituïen una mena de «baptisme de foc» (per suposat, no imprescindible) per entrar a formar part del moviment, allà ens dirigírem, auspicats per l'aquiescència del damià escuder, que en aquells moments estava experimentant amb la idea de no tenir esquena

aquest primer viatge (molt curt, no més de 15 dies) va ser realment trencador: la visió inicial de centenars de persones completament nues a la platja de migjorn, al voltant del blue bar —una guingueta construïda a partir d'una vella furgoneta VW blava encallada a la sorra— i els dies que vam passar en aquesta mateixa platja instal·lats en una petita cova amb terra de sorra i a pocs metres del rompent de les ones, cosa que ens permetia despertar i capbussar-nos directament (altres vivien dalt o sota els arbres, en cabanes improvisades per ells mateixos, en vells corrals abandonats de la zona, etc.), va ser una cosa veritablement gran i alliberadora. un retrobament —o potser hauria de dir simplement una tro-

bada, sense re, o un mer contacte— amb la natura, amb la vida tranquil·la i sense presses ni obligacions, amb les relacions multiètniques i multiculturals (ja que a les nits ens reuníem tots al voltant del foc per cantar cançons i explicar històries, cadascú en el seu idioma —a mi em coneixien com el «petit shakespeare català»—) i amb un quadre mental de tintes paradisiàques que ben poc tenia a veure amb la vida urbana que acabàvem de deixar enrere i que ens preparà per a l'últim acte —per fi... per fi el que anàvem a buscar!—, que va ser la festa de la lluna plena, en la qual tothom s'escudellava d'una olla de poció màgica tipus astèrix preparada amb LSD, aquesta nova droga curiosament innociva l'experiència de la qual canvia radicalment tots els esquemes de qui l'experimenta per primer cop

però per a nosaltres va ser diferent, i ara explicaré per què. al cap de poc d'haver arribat, ja ens havíem fet amics d'un tipus americà amb els cabells en forma de corona a qui anomenàvem «el rei», que era el que —o un dels que— tenia els àcids, i aquest rei amb aspecte de gnom gran ens va dir que, per ser el primer cop i per ser nosaltres, en comptes de prendre'n de la sopa comuna, ens ho donaria en pastilla... una sola, a repartir entre tots dos —la mercè i jo—, ja que iniciar-se amb una dosi sencera era massa. em va donar la pastilla i jo la hi vaig passar a ella pensant que havia seguit el raonament, però resulta que, des que ell parlava un anglès molt ianqui i ella delegava la comprensió en mi, no s'havia quedat amb la cobla i se la va cruspir sencera. de manera que, per no desentonar, va haver de donar-me'n una altra de sencera també a mi, amb la qual cosa, el nostre primer viatge va ser molt potent; explosiu, gairebé diria: pura experiència mística amb tocs com de pel·lícula de disney, durant la qual les fronteres entre el món físic i el metafísic van desaparèixer sense que per això perdéssim el control de la realitat. sembla impossible però així fou: una cosa inenarrable. i, per descomptat, del tot transcendent. una cosa que ens va canviar per sempre els paràmetres de la percepció i la comprensió i ens va posar en estat de gràcia... que és el que va fer que la nostra generació fos una generació visionària... sí: visionària pel que fa a l'estat i els destins del món o, més concretament,

de l'anomenada «civilització occidental» (l'oriental, o els seus valors, apareixia més aviat com a part de la salvació) que, no obstant això, aviat seria mundial

immediatament després va venir la batuda conjunta de la guàrdia civil i els —o uns quants— illencs, que van pentinar l'illa a consciència per anar caçant «peluts» (sí, sí, així ens deien: els cabells eren el nostre distintiu, la nostra bandera orgànica) i requisar-nos a tots, nacionals i estrangers, la documentació... que tan sols ens seria tornada a canvi de la presentació d'un bitllet per sortir de l'illa

la *rentrée* va ser dura: reubicar-nos a la gran ciutat i reprendre les regnes de l'enrenou mercantil quotidià... així, de cop, d'un dia a l'altre, no va ser fàcil (recordo que al taxi que vam agafar en arribar a port hi havia posada ràdio barcelona i la verborrea de

l'escamilla, que tant feia i tant havia fet per la cançó, ens va semblar una cosa marciana: el símbol de la vacuïtat, de la pressa absurda, de la sobreactuació, el xiulet penetrant i inequívoc de l'ebullició de la tetera urbana a punt d'explotar...). vam haver d'aparcar momentàniament el foc ardent de la lluminosa experiència acabada de viure, i encara viva en l'ànima, per poder moure'ns altre cop amb certa naturalitat pel món que fins feia poc era el nostre però que, a partir d'aquell moment, ja mai no tornaríem a sentir realment com a tal: ara (i abans també, per suposat, encara que amb molta menys convicció) ens semblava absurd, embogit —o alienat—, histèric, corrupte, decadent, cec davant la seva pròpia voràgine no només destructiva sinó també autodestructiva (eren els temps de la *guerra freda*, de l'*escalada nuclear*, de l'*equilibri del terror*)... en altres paraules, l'experiència de formentera va despertar en nosaltres la consciència de pertànyer ja a una altra cosa —un altre món, una altra civilització—, i aquest va ser un sentiment que ja no ens abandonaria mai i que marcaria per sempre les nostres vides

vam tenir una experiència i una visió. i aquesta visió va tenir conseqüències, és clar

la primera i la més flagrant va ser aquesta ruptura afectiva i efectiva que ens va col·locar fora del corpus social i en actitud de rebuig davant la civilització imperant, civilització que se'ns apareixia com un remolí d'aigües corruptes que es van accelerant mentre s'acosten al punt de precipitació, que és l'avantsala del col·lapse definitiu, la caiguda en picat. vam saber que, més enllà del perill evident d'autodestrucció, la civilització està trastocada, trencada, perduda, que la luxúria, la cobdícia i l'ansia de poder —els diners, sempre els diners— impedeixen que el progrés i el desenvolupament avancin d'una manera equilibrada i justa o que la ciència i la tecnologia desemboquin en un sistema de vida més relaxat i agradable, més *humà*, i per descomptat més coherent i suportable. vam saber que aquest sistema en el qual encara vivim no mola, que està mal enfocat i fatalment equivocat, que el riure babau, la mentida, el luxe i l'ostentació —per no parlar

de l'arrogància subjacent, aquesta arrogància que ens converteix en éssers ridículs però temibles— impedeixen, com en el cas del titànic, veure l'iceberg que d'aquí a no res serà la causa del nostre aparatós naufragi (és curiós, perquè, a només quatre dècades vista, la història —o millor dit, la natura, la maquinària còsmica i les seves lleis— ens està donant la raó) i que calia pensar urgentment altres possibilitats més coherents amb el grau de consciència i d'intel·ligència aconseguits al llarg de tres-cents milions d'anys d'evolució... i més coherents també amb la salut del planeta i dels seus habitants —entre els quals, per cert, ens comptem—, i amb la pertinença al cosmos i els seus misteris

El Jo, la donya i el gripau, és una obra conceptual aïllada o és un treball que va unit als seus dos discos anteriors formant un tríptic, com he llegit en alguna ocasió?

una altra conseqüència va ser que vam abandonar el pis que teníem i que havíem rellogat en anar a formentera (viatge que havíem previst molt més llarg) per muntar una comuna al tibidabo, al tram desaparegut del carrer adrià margarit, a pocs metres del convent on ara hi ha el museu de la ciència —qui sap si la maqueta a escala real de l'ictineu, el submarí de narcís monturiol, no cau ara enmig del que era nostre jardí!— on vam començar a aplicar la nova filosofia utòpica. i una altra conseqüència encara, la més espectacular i vistosa, fou que en tornar de formentera vaig trencar amb om (toti soler, jordi sabatés, roman escales i companyia, aquells amb qui havia enregistrat el *dioptria I* i que ja havien començat a treballar en les bases del *II*... —una cosa bastant lletja i desconsiderada per part meua, certament—) per aliar-me amb música dispersa, de l'estil dels quals m'havia enamorat, però sobretot per fer una música més propera a la nostra nova filosofia... de manera que aquest primer viatge/*trip* a formentera va acabar sent el culpable no només de la diferència d'estils entre els dos discs sinó també que aquest disc doble es convertís en una mena de plasmació simbòlica del trànsit de la cultura de piscis a la d'aquari, que és com jo ho veig actualment: l'*I* és un atac frontal a

la civilització caduca llançat a línia de flotació de la seva cèl·lula bàsica —la família— en la seva baula més feble —la dona en la seva alegre inconsciència, aquesta *mater familias* submissa i sofrent que, amb la seva actitud, avalava i avala el masclisme autoritari i violent dels «amos del món»... que, perquè és seu, l'estan matant—, i el *II* és ja una proposta de nous valors i noves actituds: rebuig al diner, al consumisme i a la disbauxa alcohòlica, d'una banda, i aposta per una actitud més lúdica i hedonista, més d'acord amb la natura i oberta a la psicodèlia, d'una altra. a l'últim tema del *II*, «taxista», fins i tot vaig tenir la pruija de canviar la lletra de la cançó original perquè no fos dit que, malgrat tot, seguia buscant feina i, per tant, diners (anatema per a mi en tots dos casos), cosa que significaria una acceptació implícita del sistema capitalista, i aprofitar l'ocasió per arrencar el vol psicodèlic i dirigir-lo cap a... llavors no ho sabia, però el destí va resultar no ser altre que formentera, sí, altre cop, i musicalment parlant, cap al *jo, la donya i el gripau*, el temari central del qual torna a ser la família (per ser exactes, el naixement del primer fill com a al·legoria del naixement d'un nou sentir i un nou escenari per a la humanitat)... encara que dibuixada des dels nous valors i actituds esbossats al *dioptria II* i expressats, no ja des de la teoria utòpica, sinó des de la pràctica i l'experiència real i personal. amb la qual cosa, encara que ni a mi ni a ningú, que jo sàpiga, se li havia acudit encara, no em sembla gens descabellat parlar de trític: unir conceptualment els dos *dioptria* i el *jo, la donya i el gripau* ens permet visualitzar un salt de família a família, de civilització a civilització, a través d'un canvi de valoració i actitud que no pot ser altre que el canvi d'era

Segons sembla, després d'una primera estada amb persecució policial inclosa va tornar per instal·lar-se a l'illa. Va participar activament en el naixement del seu fill...

l'excusa van ser els meus relatius «fracassos artístics» del price (presentació oficial del *dioptria I*) i el saló iris (1.er festival permanente de la música progresiva) però el detonant va ser el precintament, per ordre governativa, de la comuna del tibidabo (el rebuig

popular als judicis de burgos —aleshores, en ple franquisme, encara estàvem tots a favor d'ETA— va fer que franco decretés un semi estat d'excepció, una mena de llimbs legislatius durant els quals la policia tenia carta blanca i no necessitava ordre de registre per entrar a les cases o detenir persones, llimbs que va aprofitar el propietari de la finca, a qui no li agradàvem ni així, per presentar-se amb tres furgons policials i fer-nos fora, recollint proves al vol, fent fotos dels mobles arraconats i els matalassos tirats per terra, etc.)... va ser el precintament de la comuna, deia, el que, després de passar el cap d'any a can gris (és a dir, laietana, el catau central dels grisos) i un parell de setmanetes a la cangrí (la mercè, que estava prenyada de set mesos, a wad-ras i jo a la model, on em van esquilar —un pres barber em rapà a navalla mentre m'explicava que estava allà per haver degollat la seva dona—), va fer que en sortir ens trobéssim enmig del carrer sense res més que el que dúiem posat i amb les butxaques buides. arribats a aquest punt, desitjosos ja com estàvem, vam anar a robar-nos a nosaltres mateixos, forçant una finestra, allò més bàsic, i vam agafar els barcos cap a formentera: el cabo san roque fins al port d'eivissa i la joven dolores fins a sa savina

aquesta segona vegada va ser molt diferent: res a veure amb l'estampa hippie que ens havia acollit el primer cop, aquell fresc estiuenc de persones felices instal·lades en la provisionalitat que a les primeres pluges s'esvairia. ara quedaven només els que hi havien fet arrels, l'aspecte i els costums dels quals, sense deixar de ser els mateixos, eren ja molt altres: la convivència entre ells i entre ells i els autòctons, la supervivència, les necessitats del dia a dia, tot això exigeix un plus de realisme

arribarem a mitjan gener del 71, a ple hivern, i buscarem una casa a corre-cuita. ens venia de gust que fos una casa tradicional d'aquestes de pedra seca amb tres habitacions i sostre horitzontal d'algues i argila. en vam trobar una a la mola —que és una veritable illa dins la pròpia illa—, al costat mateix del molí on la llegenda diu que dylan

a_, c_

fotos arxiu matriu/matràs

b_, d_

fotos Manel Joseph

va compondre part de *john wesley harding*, anomenada can pep carlos, i vam començar a posar-la en condicions per l'imminent, que era el naixement del nostre primer fill, ja que havíem decidit tenir-lo allà, tot sols amb la natura, després que el tracte amb els metges a barcelona —i com més progres pitjor— ens havia decebut en gran manera. can pep carlos era una casa pagesa típica, amb aigua de pou (cisterna, per ser exactes), llum de petroli, cuina de butà i calefacció de llenya. a la nit, el foc a terra era un punt important: sempre que podíem, ja que no era gens fàcil trobar-les ni arrencar-les, cremàvem rabasses de ginebre a la xemeneia que —com si fos una mena de teulada interior, aguantada per una biga travessera a l'altura del meu nas a la qual penjàvem cortines per tancar l'espai, talment una haima beduïna— cobria tot l'ample de l'habitació principal, de manera que les vetllades nocturnes es feien *dins* la xemeneia, mirant fixament el foc i immersos en una aroma reïnosa molt potent que gairebé emborratxava. per poder-hi estar i treballar de dia vam haver d'obrir una finestra gran a l'altre extrem per tenir llum, ja que allà les finestres amb prou feines permeten treure el cap. i ens vam comprar una mobylette per no haver de matar-nos caminant

a poc a poc vam anar coneixent a la gent de per allà, tant hippies —estrangers i no— com autòctons, i en poc temps ens sentírem perfectament aclimatats, de manera que quan la mercè va trencar aigües, ja era com si fóssim d'allà de tota la vida i fins i tot ens vam atrevir a convidar qui volgués a participar de l'esdeveniment, muntant una petita festa a l'habitació gran (ella estava al dormitori): volíem que quan la criatura tragués el cap —no sabíem, no vam voler saber, si era nen o nena (com es reflecteix a «mesquinet»)— sentís calidesa humana, música, rialles i bon rotllo. ens havíem preparat. les famílies, els amics, la societat sencera havia intentat dissuadir-nos d'un tal «atreuiment» i ens augurava desastres i calamitats per un tub, posant-nos exemples de complicacions horribles, tremebundes, amb resultat de mort pel nen i per la mare, però nosaltres sabíem que els animals ho fan així tal qual i que les dones sempre ho

han fet a casa, sense tampoc gaire res més. el problema eren els detalls: l'entrellat del part és una cosa que sempre s'ha sabut per tradició —encara que hi hagi hagut distintes tradicions—, però la fe artificial en la indústria farmacèutica i el tàlem hospitalari havia trencat la tradició (aleshores no era com ara, que hi ha moviments reivindicatius del part natural i un munt de literatura al respecte —i, per si fos poc, el *google*—), i tots els llibres a l'ús sobre l'embaràs i els primers dies del nadó se saltaven el part: indicaven tot el que havies de posar al maletí per anar a la clínica i el següent capítol era ja el de la lactància... que, per més inri, proposaven tallar així que fos possible amb el biberó. no va ser sinó després de moltíssim buscar que trobàrem un únic llibre —el d'un doctor el nom del qual no recordo— que incloïa de forma breu però clara el capítol del part, de manera que finalment vam poder assabentar-nos mínimament de la seva mecànica i de les diferents accions que cal controlar

tot va anar com una seda. ella estava relaxada —després de trencar aigües havíem fet un darrer passeig—, concentrada, desitjosa i conscient del que feia. assumia el dolor —els dolors— com un acte de creació, o potser de procreació, com una expulsió feliç, i aquest plaer la compensava. la festa prosseguia al costat i la música suau donava calidesa a l'ambient mentre que les contraccions anaven pujant de to. quan va començar la dilatació (hores de), va arribar un moment en què vaig haver d'acompanyar amb la mà el cap de la criatura per evitar que, en estar mal enfocat, d'una contracció forta pogués esqueixar la carn del perineu, entre l'anus i la vagina (perill que avui en dia, a les clíniques i hospitals, s'evita a base de practicar l'episiotomia, tallant directament i automàtica allò que podria esqueixar-se per no haver d'estar-ne pendants... amb la mateixa lògica de george bush fill quan proposava talar els boscos per tal d'evitar els grans incendis). l'únic sobresalt —meu, personal— va ser quan per fi vaig veure la part superior del petit crani de la criatura naixent entre els llavis del cony de la mercè i em vaig acollonir: m'havien fet centenars de negres advertències, però ningú no m'havia avisat sobre això, no tenia

foto Manel Joseph

foto Mercè Pastor

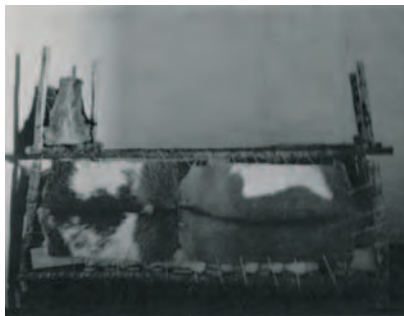
ni idea de l'aspecte que té aquesta part capdavantera de la naixent anatomia, que va aparèixer d'un color grisenc, amb unes cosetes negres que van resultar ser els cabells incipients atrapats per una pel·lícula de greix brillant i fosc (un greix, per cert, que no s'ha de netejar, com fan a les clíniques, ja que és protector i antibiòtic, i es fon sol, o és absorbit, al cap de dos o tres dies)... quan el que jo esperava era un caparró de pell rosada, amb cabells rossos i rinxolats... ha, ha! vaig pensar que era un tritó; que potser algun dia, banyant-se, la mercè s'havia quedat prenyada d'un monstre marí... però la cosa va durar poc, ja que al cap de res va aparèixer el cap sencer i un moment després la resta del cos va lliscar fins a quedar enroscat cap per avall entre les cames de sa mare, amb el cordó umbilical connectant-lo encara a la placenta: era un nen! *mesquinet*

sí: va ser mesquinet... que és com n'hi diuen allí als marrecs de pocs anys

hi va haver una explosió d'alegria i el marrec va arrencar a plorar sense que hi hagués d'intervenir el típic cop de mà al culet (diuen que això es deu principalment al que els donen a les mares per a anestesiari-les i pal·liar el dolor, que afecta també els capgrossos de nostra raça, que deixen d'esforçar-se, s'adormen i surten un xic encalladets). el vaig agafar, li vaig lligar el cordó en zig-zag a deu centímetres del melic i el vaig tallar amb un ganivet de cuina. ella es va quedar amb la resta de cordó penjant entre les cames i va haver d'esperar una estona interminable pel que hom anomena el «segon part», l'expulsió de la placenta i la bossa amniòtica. era el matí del 24 de febrer i vam deixar de ser dos per ser tres. al cap d'una estona ja estava cantant-li alguna de les cançons que havia estat component durant l'últim mes i mig de gestació i que després, ja passat l'estiu, juntament amb algunes altres que em van anar sortint després del part, enregistraríem allí, al mateix escenari i a la mateixa casa on el gripau —gran riba pau (ara es diu pauet i ja ha fet quaranta anys)— veuria la llum per primer cop, aquesta llum mediterrània de formentera que tant apreciem tots

fotos arxiu matriu/matràs

de moment, amb un cabasset de vímet com a bressol, n'hi hagué suficient. però a mesura que començà a créixer, vaig haver d'anar-li fabricant un mobiliari nou de trinka: el llitet, la trona, l'estora per jugar... tot resolt amb cordills, branques d'arbre i pells de cabrit. fins i tot vaig rematar la trona amb unes magnífiques banyes de boc, com si, més que d'una trona es tractés d'un tron reial, i enmig del respatllet hi vaig posar l'escut de la família: un cor vermell amb una llàgrima sobre fons groc emmarcat en blau elèctric

Va gravar el Jo, la donya i el gripau: ¿recorda el nom de la casa? ¿Es va gravar el disc en una cisterna? ¿Qui van ser els músics, a més de Toti Soler i el seu germà? ¿Quin era el mètode de treball? ¿Per què va triar a aquests músics? Quin va ser el seu pla de treball, l'atmosfera que es va crear? El gripau, amb 8 mesos, ¿anava per la zona de gravació?

la idea era demostrar (a mi mateix i a qui fos) que no només es pot viure feliç d'aquesta manera... diguem-ne precària —sense ciment, sense aigua corrent, sense electricitat instal·lada...—, sinó que també es pot ser músic i gravar discos en aquestes condicions: substituint la fredor neutra, profilàctica, d'un estudi per la calidesa de l'entorn, prenent com a llenç o tapís de fons el magma sonor dels fenòmens naturals i incorporant-hi ambients concrets: abelles, ovelles, lirons, crepitat del foc, olla bullint, nen plorant... en comptes de netejar els petits sorolls fortuïts que es colen en l'enregistrament —unats, un gos, un avió llunyà...—, deixar-los (si no potenciar-los) com a testimonis excepcionals del moment i de l'entorn. aquesta era la idea que m'animava i em va costar un ou convèncer el gerent de la nova discogràfica (ja que, en l'entretemps, concèntric, la discogràfica de *dioptria*, va tancar portes i, sense ni preguntar-m'ho —¿per què, si els músics érem *propietat* seva?— em va vendre a edigsa) que això era el que jo volia i que això que jo volia era viable. ell pensava en desplaçament d'unitats mòbils, en equips de tècnics allotjats en hotels, en grans generadors d'electricitat portatils o en permi-

sos municipals i llargues mànegues per accedir a la presa de corrent més propera... en fi, una muntanya. però la seva cara va canviar quan li vaig parlar d'un sol tècnic amb un nagra —el magnetòfon estèreo portàtil accionat per bateries que es feia servir en aquell temps per a la presa de so directe en les filmacions cinematogràfiques, no més gran que una cartera d'executiu—, que és el que m'havia recomanat el meu amic i director de cinema joaquin jordà. fins i tot em presentà a la persona: carles nogueres... que crec que és el mateix que va fer el so directe quan, mesos abans, ell —en joaquin— i el seu amic carles duran van rodar el concert de presentació del dioptria al price, formant part d'un no sé què que s'havien inventat, que era alguna cosa així com «les 24 h de la vida d'un artista» però a la manera hippie, motiu pel qual s'havien ficat —què dic ficat: instal·lat!— amb llicència per a matar i amb tripodes, càmeres, cables, focus, productors, pipes, personal tècnic, i tota la resta de parafernàlia cinematogràfica, a la nostra comuna del tibidabo i havien estat rodant com menjàvem, com cagàvem i com follàvem, com donant a entendre que, no sé si els hippies o els artistes, o totes dues coses juntes, no fèiem altra cosa en tot el sant dia, ha, ha... —cintes que, per cert, han desaparegut i segons sembla no es troben ni en el llegat de duran a la filmoteca ni entre els negatius del concert del dioptria, que sí que finalment han aparegut dins una caixa en algun racó oblidat d'aquesta venerable institució. on segur que no va intervenir carles nogueres, en canvi, va ser al rodatge d'un guió improvisat que en jordà, no sé si secundat per en duran, va intentar dur a terme més o menys per les mateixes dates de l'enregistrament del disc (si més no, la imatge d'en duran surt en un dels súper 8 del mario pacheco), en què la mercè havia de fer el paper d'una verge que, avorrida d'estar al cel, s'apareixia dalt d'una figuera per anar-se'n de copes a eivissa amb la jove dolores... i en companyia d'un negre que havia de reclutar durant el trajecte... tal com ell mateix explica al documental *deixa'm en pau* que el manel mayol va dur a terme en motiu de l'homenatge al dioptria l'any 2006, en el curs d'una entrevista realitzada molt pocs mesos abans del seu decés. sé que no fou el carles nogueres perquè la van anar rodant ells mateixos,

foto Mario Pacheco

a trossos, amb una camereta que el joaquim acabava de regalar a la seva companya d'aleshores, la carmen artal

pel que fa als músics, vaig aprofitar l'ocasió per desfer el greuge —el lleig— que vaig fer al totí —gran amic, gairebé parent, amb el qual he col·laborat una i una altra vegada—, amb allò del *dioptria II* i el canvi inesperat de banda i d'estil

he de dir aquí que allò, lo del segon *dioptria*, aquell per molts inexplicable canvi de direcció, no va acabar de sortir-me bé... o almenys no va sortir com jo volia. música dispersa (amb tres dels membres de la qual: sisa, cachas i albert batiste —els mateixos que en algun moment de l'any 70 havia arrossegat a casa del pintor grimal a eivissa per tal que tastessin l'àcid [sessió en què també hi va ser el javier mariscal]— ja havia organitzat jo l'EP *miniatura* l'any 69) acabaven de gravar algunes de les cançons del que seria *orgia*, el primer LP de sisa... i això és el que jo volia: treballar amb tot el grup. però des del moment que el cachas i la selene s'hi van negar en rodó (lo del cachas, hipertímid però amb un caràcter súperpotent, ho interpreto com un benintencionat intent d'evitar un xoc de personalitats, mentre que lo de selene ho veig com a mera solidaritat amb ell), i el sisa, sense arribar a negar-s'hi, hi va participar de lluny, gairebé sense intervenir-hi. vaig haver de conformar-me amb fer el disc *mano a mano* amb l'albert, la qual cosa va ser per a mi bastant decebedora. no perquè no apreciï el treball de l'albert, amb qui hi havia, hi continua havent, molt bona sintonia, sinó perquè el que jo buscava era el «so música dispersa», i el responsable màxim —la idea, la filosofia— d'aquest so era el cachas. sense ell, tot va ser diferent. vaig haver de rebobinar i entusiasmar-me amb el que hi havia, que, com sortosament es va comprovar, no era poca cosa

tornant al *jo*, la *donya* i el *gripau*, també he de dir que en claudi martí, el gerent d'edigsa, va acabar empassant-se la meua idea però no se'n va fiar del tot i em va posar un produc-

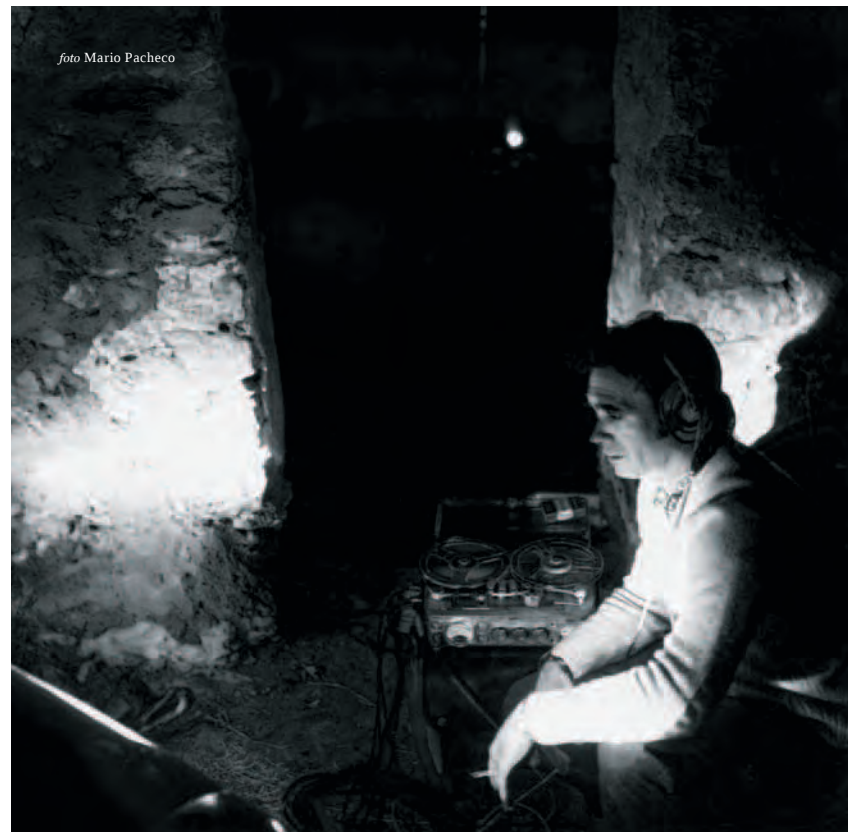

foto Mario Pacheco

tor. i la providència va voler que aquest productor fos el mario pacheco*, el que després crearia la discogràfica nuevos medios (crec que aquesta va ser la seva primera actuació com a productor musical)... i el mateix que em va dir que corria per formentera un paio anomenat joe boyd que, pel que vaig entendre, era el productor de jimi hendrix. després vaig descobrir que això del hendrix era conjuntural i que de qui sí que realment era productor és de la increíble string band, un grup que em va inspirar moltíssim i la influència del qual es nota al disc, sobretot pel que fa a la forma d'entonar les cançons: eren els meus ídols del moment! i mario i joe es coneixien, o es van conèixer després, poc importa. la qüestió és que si per una part no em va costar cap esforç entendre'm amb ell, el mario, que fins i tot es va avenir a posar bongós i maraques en algun dels temes, per una altra el que anàvem a fer no era homologable a l'experiència de boyd amb la increíble: la meua música partia d'altres arrels (no en vaig ser un dels fundadors del grup de folk, on vaig formar el duo pau i jordi amb el qual fèiem versions frikis, tirant a roqueres, de cançons populars tradicionals catalanes) i requeria un tractament diferent. i aquí és on entra el toti

més enllà de la nostra estreta amistat i la meua confessada admiració per ell, més enllà del seu inqüestionable mestratge amb la guitarra (elèctrica en el cas de *dioptria I*, espanyola en aquest cas —cosa que no altera la puntuació—) i més enllà fins i tot del fet que és, segueix essent, un dels pocs músics que conec que escolta, entén i gaudeix la part literària, és a dir, les lletres de les cançons i la poesia en general (cosa bastant rara en un músic, la veritat), hi havia en el toti un element extra; una cosa per a mi fonamental a l'hora de concebre el *jo, la donya i el gripau*: la seva procedència... diguem-ne «tribal», el seu bagatge estètic-estomacal, les seves arrels musicals més profundes... parlant clar, el fet que la seva àvia i la meua degueren cantar-nos de petits les mateixes cançons tradicionals, amb

* mentre estic escrivint això em comuniquen la notícia de la seva mort, als 60 anys

el mateix tipus de melodies i el mateix toc surrealista a les lletres... de la mateixa manera que mike heron i robin williamson, sense tenir la mateixa àvia, degueren sentir de petits les mateixes cançons tradicionals escoceses, cosa que fa que, encara que tots trepitgem la mateixa geografia bàsica, ens moguem en camps estètics diferents. la meua pretensió era fer això que en diuen «folk psicodèlic» però autòcton, és a dir: ja que d'alguna manera era un disc de senzilles cançons infantils dedicat a un —per mi el primer— nen de la nova era, la que anàvem a estructurar al voltant de l'LSD, volia que, encara que els continguts no deixessin de mirar al futur, l'estructura bàsica respongués a «la nostra» tradició, la catalana, la que durant segles s'ha expressat a través del nostre cançoner popular. volia traçar un pont entre les meves cançons i les que de petit em cantava la meua àvia. i jo sabia que, en aquest sentit, tant el toti com el seu germà martí (com també el meu germà xavier, que va posar el violí en el mateix tema —«l'avioloncel»— en què el toti hi va afegir la viola de gamba del seu pare, ja a barcelona), tots havíem mamat la mateixa llet

pel que fa a l'ambient, tot es desenvolupà sense el més mínim sobresalt, com amb el part, que va ser una festa: el mario es passejava per allí com qualsevol altre (no crec que ningú s'assabentés que era el productor —de fet, només va voler constar com a «ajudant de producció» perquè, suposo, considerava que la veritable producció l'havia fet jo davant en claudi martí—), fent fotos i pel·lícules de súper 8 i intervenint en les decisions (com la d'utilitzar la cisterna com a càmera de ressonància a «la vella del fons del pou» —un micro lligat a la corda del poal i penjant a dins, i les nostres boques, la del meu cos i les de les guitarres, situades a uns 10 m de la seva boca...—), en carles, el tècnic —que crec que, juntament amb el mario, s'estava en una pensió a la mola mateix—, muntant i desmuntant el *tingladillo* amb els micros als diferents llocs que anàvem decidint per cadascuna de les cançons —enfront del pou, sota la figuera, al mig del camp, en una habitació, en una festa muntada expressament, com vam fer amb «la lluna, la pruna» (que apareix al principi del disc i reapareix al final perquè la versió sencera dura més d'una hora) o amb «la dansa

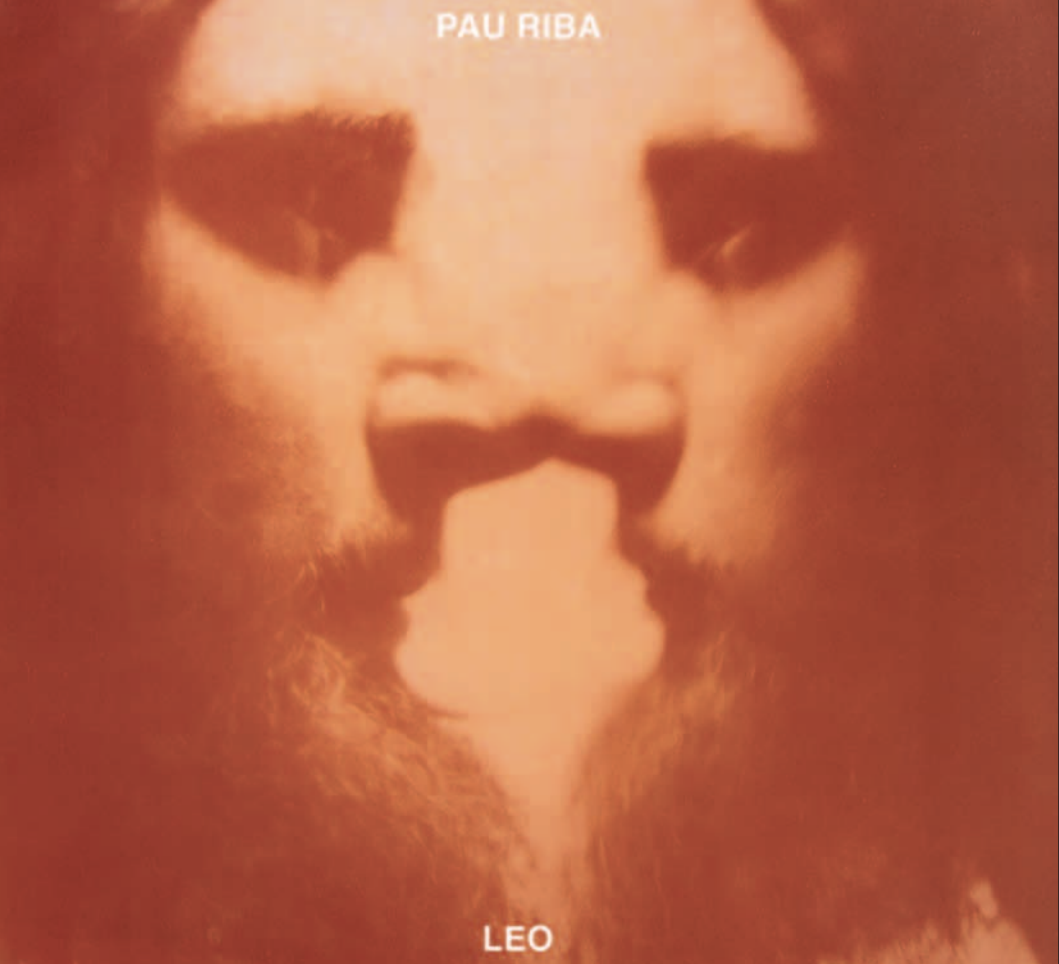
foto Mercè Pastor

de la terra», en què vam posar a tothom a picar terra amb els peus mentre amb les mans batien atuells de cuina...—, sense protestar, fent-ho molt de gust, en tot i el seu germà, completament feliços i relaxats, provant instruments i solucions (no hi va haver més músics: a part de les guitarres, en tot hi va posar kalimba, el seu germà Martí hi va posar guitarra afganesa —una mena de sitar petit— i un servidor hi va posar ukelele, ocarina i guimbarda o scacciapensieri (*'matxucapensaments'*)... i ja només cal afegir-hi el violí i la viola de gamba que hi vam posar a Barcelona) i la monacabra —la nostra *petaneressa* barcelonina, que no va ser segellada per ordre governativa i, veient que ens havia esperat fins que vam sortir de la presó, ens la vam endur (després vam tenir un blanc i majestuós ca eivissenc, un podenc de raça egipciaca anomenat ra pel que tenia d'anubis —morro llarg i fi, orelles dretes i punxegudes, una pota a cada costat en seure i extremada elegància—, que ens l'enverinaren perquè no li vam voler lligar les potes com fan ells, els illencs, per tal que no ataquin a les ovelles) i el pauetó corrent per allà i semblant alegria, mentre la mercè s'ocupava que no faltés de res i hi hagués bon rotllo. van ser uns dies (una setmana, dues?) súper agradables i profitosos

¿Té el dibuix original d'aquesta genial portada? ¿Quina mida té? És simpàtica la idea de la visió quan es gira, un joc creatiu i còmplice.

quan va acabar la gravació i ens quedàrem sols, em vaig dedicar pacientment a la portada, que és un dibuix a mida real (31 x 31 cm) i acolorit a mà amb llapis caran d'ache en el qual, utilitzant el truc de les imatges invisibles de quan érem petits (allò de *¿on és la llebre?* que tant va inspirar Dalí) vaig intentar posar-hi referències més o menys ocultes a tots els temes i al fet central de la paternitat i el part... tot amenitzat per entremaliats follets juganers fent de les seves, com en els contes de fades

el pòster interior, en canvi (el pòster quadrat de pau riba-leo on realment s'hi veu una cara de lleó formada per dues cares meves, pòster que venia a ser la imatge de l'autor escatimada a la portada i que, Déu sap per què, va desaparèixer de l'LP a partir ja de la segona edició), és una d'aquelles curiositats que un es troba per casualitat: sobre el 68 jo treballava de grafista a la meua pròpia discogràfica —concèntric— i quan necessitava un fotògraf sempre anava a buscar els meus amics freixa-francisco, que aleshores treballaven al món de la moda. i un dia en què ens trobàvem mirant a contrallum dues diapositives que havien fet del meu perfil per escollir la bona, se'ns acudí superposar-les en sentit contrari i vam veure el lleó. allí va quedar la cosa, però jo tenia unes ganes boges de publicar-ho, i mira: ho vaig posar aquí. no em vaig poder aguantar. per cert que eren diapositives en color i 1) les van imprimir en bitò per estalviar diners i van perdre molt de matís, 2) després les van perdre, és a dir, van perdre l'original —no sé si a la mateixa impremta o a la pròpia discogràfica, que pel cas és igual—, de manera que el matís s'ha perdut per sempre, i 3) per arrodonir-ho, també es van perdre unes explicacions en prosa que jo havia fet per presentar cascuna de les cançons, donant algunes claus per als profans, però aquesta vegada... abans d'imprimir-les! ¿pot algú imaginar la bronca que li vaig clavar al claudi Martí? encara que després no vaig tenir més remei

PAU RIBA

LEO

que clavar-me-la a mi mateix per ser tan ruc com per lliurar originals sense haver-ne tret còpia... cosa que en el cas de la literatura és imperdonable. però, en fi: el fet, fet està; i el perdut... tururut! si més no, vaig salvar el dibuix de la portada, que encara conservo

Amb posterioritat a la seva marxa cap a València, ¿va tornar a viure a Formentera? (De passada, permeti'm dir-li que li vaig veure un parell d'actuacions a Sa Nostra [de Sant Francesc Xavier], una amb el seu fill Pauet [*Ribaibal*] i una altra amb en Casasses [Poetada]).

no fins als anys noranta. a més, em va passar una cosa bastant curiosa i és que, fins a aquestes dates, no em recordava de res: tenia com un mur mental que m'ho impedia. poc a poc he anat recuperant la memòria i això que estic escrivint ara és com el primer que escric sobre el tema. suposo que per això em mostro tan primmirat, detallista i cronològic (espero que no m'ho tingui en compte). estan complint-se els 40 anys del *jo, la donya i el gripau* i jo encara estic sortint d'aquella bombolla...

¿Quines amistats o relacions va fer a Formentera?, ¿Pot esmentar-ne alguna (persones de l'illa o que, com el Gabrielelet, s'haguessin expatriat aquí)?

bé, el gabrielet era el nostre veí i només arribar ja vam congeniar. podria presentar-lo com un ceramista naïf que, tot i haver estudiat a l'acadèmia de belles arts de madrid, al costat de dalí, lorca, buñuel i pepín bello, no havia arribat a consolidar una carrera artística perquè el seu veritable art era la vida, la vida mateixa; el seu art era l'art de saber viure... i saber viure bé, sense a penes res i sense penes de res: dotat d'una vitalitat extraordinària i d'un optimisme irrompible i inoxidable, el que més li complaïa era mostrar-se rude amb les persones que venien a veure'l des d'entorns urbans (gairebé com si fos una atracció turística, una curiositat, una raresa) i mofar-se de la ximpleria supina i el cúmul de manies, fàstics i *pájaras* absurdes que els hi entren quan surten

a enfrontar-se amb el medi natural i rural: el primer acte sempre consistia en beure ostentósament de la mateixa galleda que els seus gossos i compartir el plat amb ells. era oriünd d'eivissa i coneixia tots els costums pagesos, incloent dites, cançons, llegendes, tradicions i xafarderies, alhora que conservava el toc aristocràtic i cosmopolita de qui ha viscut anys a madrid alternant amb la flor i nata de l'art i la intel·lectualitat

va ser la nostra connexió més directa i profunda amb l'esperit illenc i amb la filosofia del saber ser feliç amb el que hi ha; el que es té en cada moment. d'ell vam aprendre moltíssimes coses i en molts sentits, i en molts aspectes em considero deixeble seu. li encantava cuinar però mai per a ell sol, i si es donava el cas —rar, per descomptat— ho feia per a ell i els gossos, però en general solia organitzar grans paelles, sopes de tortuga, cabrits al foc, en fi: teca per a tothom... i va ser també qui ens va ajudar i dirigir en la matança d'un porc que ens van regalar perquè tenia una «arregadeta» (coixesa) i creien que estava malalt i això els feia mania. el vam engreixar durant un parell de mesos i per matances organitzàrem una gran festa en què va venir gent fins i tot de barcelona... com ara el manel joseph anterior a la plateria —vull dir el de dos + un—, que va fer unes bones fotos: vam tenir llonganisses, sobrassada —a l'estil formenter, més eixut que el mallorquí— i camaiots per tot l'any

nosaltres érem hippies però al mateix temps érem catalans i, en un sentit ampli, també autòctons, de manera que les nostres relacions es desenvolupaven a la frontera entre els dos mons... o tres, ja que hi havia els estrangers, els autòctons i nosaltres, que tan aviat érem estrangers (sobretot si ens atenim a filosofia i costums) com autòctons (pel que fa a llengua i cultura). en conseqüència, ens relacionàvem amb tothom. per citar-ne només alguns: na catalina i el seu fill, el miquelet, de s'estany (bar, botiga i estanc... mal escrit) de la mola, la neus del forn i la pensió, na catalina de correus, en joan joan, el nostre llogater (bé, el que ens venia a cobrar el lloguer per compte de l'amo, que era eivissenc), que, assegut durant hores a la gatzoneta, ens explicava històries dels seus viatges a cuba com a mariner,

etcètera. aquests d'una banda. de l'altra, els americans frank & desi o el «foll» tony des cans (li deien així perquè vivia sol amb els seus gossos, i sovint dins les coves del penya-segat... no perquè descansés molt, que també), la parella danesa formada pel karsten i la seva companya, amb un nom que he oblidat, o el suec ulf, que ens va introduir en el simbolisme del tarot, etcètera, i per una altra, encara, els nostres veïns immediats (a 150 m): l'ara mediàtic joier enric majoral, que va ser mestre del pauet (o, vaja, el pauet va ser un seu aprenent), i la dolors, la seva dona, al primer part de la qual també vaig assistir com llevador, que són de sabadell però van decidir quedar-s'hi i encara hi són. en fi, un munt de gent, als quals hi hem d'afegir els amics que venien a veure'ns des de barcelona i a passar uns dies, entre els quals recordo especialment l'ana briongos i el pau maragall, el malvido...

¿Què és el primer que li ve a la ment si pensa en aquells anys a Formentera?

estat de gràcia, arcàdia feliç, edat d'or, unió transcendent amb la natura i el cosmos...

Al festival de documentals In-Edit s'acaba d'estrenar: *Barcelona era una festa, on vostè i Formentera hi apareixen. ¿Per què pensa que es mira amb freqüència, gairebé cíclica, a la cultura que vostès van fer en els 70?*

perquè som els representants més pròxims d'aquest fenomen doble —LSD/utopia hippie— que, tot i que no es vulgui reconèixer (de fet és un període de 10-15 anys sobre el qual els historiadors passen de puntetes o l'obvien directament... ja que acceptar-lo trencaria en excés els seus esquemes), és la condemna de la civilització de piscis, la cristiana, la que va acabar desembocant en el capitalisme progressivament amoral (o directament immoral) i salvatge i en el seu bucle consumista suïcida, i l'inici, o esbós, de la d'aquari. pretenen minimitzar-ho i presentar-ho com un fracàs, però... ¿es pot considerar un fracàs mantenir-se en portada de tots els mitjans durant quinze anys? ¿es pot considerar

un fracàs el fet d'haver posat sobre la taula, tatuant-los amb foc a la pell de la història, uns valors ètico-morals que encara no han estat superats? És que algú ha fet un sol pas més en aquest sentit? allò va ser una cosa transcendent: va ser una revolució pacífica, lúdica, universal, a part d'ètica, moral, imaginativa i —tot s'ha de dir— protagonitzada per la joventut i carregada de sentit comú. És'havia vist una cosa semblant en tota la història humana? ¿pot sorprendre a ningú que per molt que intentin tapar-ho, la cosa acabi sortint esporàdicament pels intersticis? la finalitat d'aquesta revolució va ser únicament donar un toc d'alarma, alertar sobre una deriva equivocada de la dinàmica social i proposar una nova ruta, no construir o portar a la pràctica l'impossible, el que només podia aguantar-se dret de manera utòpica (¿per això són les utopies, no?, per, més enllà del que és possible en un moment donat, enfocar la ment en una direcció concreta i mostrar quadres suggeridors)... de fet, tot allò va quedar plantat i acabarà sortint de forma definitiva, com qualsevol llavor. És el seu destí... així com el de piscis és acabar d'enfonsar-se

Poeta, novel·lista, dramaturg, actor, grafista, cantant... amb una important obra com a escriptor i com a cantant publicada abans de complir els 20 anys. Detingut, fitxat i empresonat per la seva participació en manifestacions estudiantils contra el franquisme, ¿es considera un «home del renaixement» i un ciutadà exemplar?

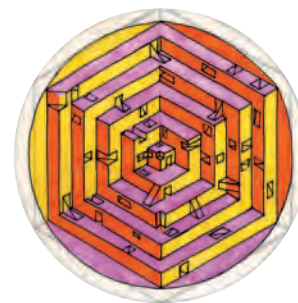
la vida reneix contínuament, a cada instant. però la vida humana, la civilització, és una altra cosa i funciona per cicles: neix, creix, arriba a un apogeu, decreix i mor. en aquesta fase —que és l'actual— el cicle necessita reiniciar-se i és llavors quan pot i cal que es doni un renaixement. si parlem d'aquest tipus de renaixement, i més concretament de l'actual, sí: em considero un home del renaixement. si es refereix a la *polifacècia*, la no especialització excessiva, el tocar diferents disciplines, el buscar un punt de vista ampli i elevat, tampoc puc negar-ho. això de ciutadà exemplar, si algú vol prendre exemple de la meva persona... allà ell. ja s'ho farà!

Amb una àmplia obra publicada, ¿com va el procés d'editar els llibres que encara no han vist la llum?

paciència i tranquil·litat. no m'agraden les presses. de fet confio plenament en la providència

Vostè, com bob dylan, que l'any passat va gravar un disc de nades, és fidel a la seva cita natalenca d'actuacions. ¿Té algun motiu concret per continuar amb tan noble celebració?

sí. a part de la diversió i el passar-ho bé, és una forma de dessacralitzar la història sagrada, el temor de déu, que és la base filosòfica a partir de la qual l'església exercia i pretén seguir exercint la seva tirania sobre el ciutadà. la comparació fefaent amb el conte de la guerra de les galàxies, escrit per un equip de guionistes, és una forma immillorable de demostrar això: que tot és conte, literatura, poesia, creació humana, concreció visionària, invenció. paraules, tradició. la divinitat se l'atribueix l'església per la cara —tant en la religió catòlica com en qualsevol altra— amb el mer propòsit de la dominació i el control del personal: és a dir, per causes totalment humanes i no gens divines

crèdits de la reedició

il·lustració desplegable i capsa Miquel Barceló

“Pau a Vernet (el Con ent) el 1998” i “la llei de la perspectiva pot adulterar la canço” Pascal Comelade
Xavi Casadesús

Ausiàs Gomis

producció executiva Memi March

producció g33grecords, LaCasaCalba Ed., Bankrobber, matriu/matràs, Oroguru

web pauriba.com/gripau

el DVD conté muntatges d'Albert Pla, Pastora, Maus i Juansu (De Mortimers), Zoë Valls i Marc Folch (Copdecap Productions) i Isaki Lacuesta (a partir de filmacions de Mario Pacheco i Joaquim Jordà fetes en súper 8 els anys 71-72),

autoria del DVD Pere Esteve i Ariane Cornadó

agraïments

Juansu, Maus, Mau, Ivan, Llull, Joan Pons, Ca l'Eril, Neil Harbisson, Moon Ribas, Zoë Valls, Marc Folch, Marlon i Maia, Ausiàs, Isaki Lacuesta, Isa Campos, Miquel Barceló, Rafel Serres, Ferran Freixa, Manel Joseph, Maria Pacheco, Carmen Artal, Meritxell Torné, Marga March, Hara Kraan, Quim Diaz, Gat, Francesc Burgos, Xavi Casadesús, Pascal Comelade, Albert Pla, Pastora, Pauet, Caïm, Angel·led, Pròsper, Aina March, Maria Tobias, Dalai i Tanit, Marçal Lladó, Pedro Páramo, Marc Parrot, Xavier Riembau, Ramon Ponsatí, Pere Esteve, Ariane Cornadó, Ana Briongos, Toni Alzina, Gloria Basté, Marc Sardá, Mary Gumá, Josep M. Jordana, Lis Costa, Vera Haidée, Nessim, Lara, Mon Monfort, Pep Sopena, Toti, Luis Puig, Francesc Vidal, Montse Cortadellas, Nigella, Charles, Josepa Goxá, Isa, Mariona, Lluna, Xavi Mayora i la penya de la Figuerosa, Jordi Fàbregas i CAT

foto Manel Joseph

